

TEORIA SUPER-CICLULUI ECONOMIC LA NIVEL MONDIAL (neo-abordare asupra conceptelor de creștere economică și fluctuații ciclice)

Alexandra PRISEAJNIUC

Universitatea Tehnică a Moldovei

Abstract: Domeniul economic este unul care evoluează rapid, adaptându-se flexibil la nevoile și realitățile societății moderne. Până mai ieri termeni ca “globalizare”, “creștere economică”, “recesiune economică” ș.a. nici nu existau, astăzi devenind însă fenomene economice reale, care necesită analize, explicații, prognoze. Teoria economică este completată astfel cu noi modele economice, printre care se enumeră și “Teoria super-cicluului economic” prezentată în continuare, unde autorii încearcă să explice relațiile existente între creșterea economică și fluctuațiile ciclice la nivel global.

Cuvinte cheie: Model economic, ciclu economic, creștere economică, economii emergente, economie mondială, Produs Intern Brut.

Teoria economică are sarcina de a studia activitatea economică la nivel național și internațional din perspectiva evoluției sale în timp și în cadrul unor structuri date, istoricește constituite în spațiu. Din acest punct de vedere, analizând “evoluția fiecărei economii naționale, se poate afirma că acțiunea factorilor creșterii economice este neuniformă, iar activitățile economice fluctuante. Fiecare dintre acestea sunt de un anumit tip istoric și acționează în mod diferit, de la o perioadă la alta, asupra stării economice naționale și, implicit, asupra activităților economice în general.” [2, pag.210]

Datele statistice demonstrează că după cel de-al II-lea Război Mondial, recesiunile economice au avut tendința de a deveni mai scurte, în timp ce expansiunile economice s-au mărit. Au fost elaborate începând cu acea perioadă o mulțime de modele economice, prin care s-a demonstrat relația de interdependență și intercondiționare între fluctuațiile ciclice și creșterea economică.

Din această perspectivă, unul din ultimele studii la această temă a fost elaborat de Standard Chartered Bank, din Londra, numit „Raportul despre un nou Super-ciclu (de creștere economică)”, publicat la 15 noiembrie 2010, în care se susține că economia mondială se află (deja) la o etapă de creștere economică importantă, în cadrul unui ciclu economic lung. Primul super-ciclu a avut loc între anii 1870 și 1913, perioadă în care PIB-ul mondial a crescut cu ritm mediu anual de 2,7%, al doilea super-ciclu a durat între 1946 și 1975, cu un ritm mediu anual mondial de creștere economică de 5%.

Al treilea super-ciclu a început în anul 2000 și va dura 30 de ani, potrivit studiului amintit. (figura 1) În această perioadă, PIB-ul mondial va crește cu un ritm mediu anual de 3,5% și va ajunge la 308000 de milioane dolari SUA în 2030 (calculați la valoarea anului 2009), ceea ce este dublu față de nivelul actual.

Autorii studiului definesc supercicluul drept o perioadă de **creștere economică istorică la nivel mondial, care poate dura pe parcursul unei sau mai multor generații, concretizat în creșteri ale relațiilor comerciale, rate ridicate la investiții, creșterea nivelului de urbanizare și inovație tehnologică, și care are drept efect apariția de noi mari puteri economice (și/sau sisteme economice), în special, ca urmare a dezvoltării țărilor cu economii emergente.**

Cercetătorii atrag atenția asupra faptului că deși evoluția pe termen lung a creșterii economice este una de tip ascendent, nu trebuie neglijate ciclurile medii și cele scurte, ele putând influența continuitatea și puterea creșterii economice. O atenție deosebită îi este acordată și factorului decizional al puterii economice publice, de acesta depinzând cursul dezvoltării ulterioare a unei economii. Pentru a balansa creșterea economică ulterioară, autorii susțin că trebuie evidențiate următoarele momente la nivelul fiecărei națiuni: 1) dezvoltarea sistemelor de protecție socială; 2) susținerea segmentului Întreprinderilor Mici și Mijlocii, deoarece ele sunt de mare importanță în crearea de locuri de muncă noi; 3) dezvoltarea piețelor de capital (dezvoltarea acestora va permite finanțarea clasei de mijloc, care la rândul ei își va spori nevoile financiare, ceea ce în final va duce la creșterea investițiilor în întreprinderi la nivel național și internațional).

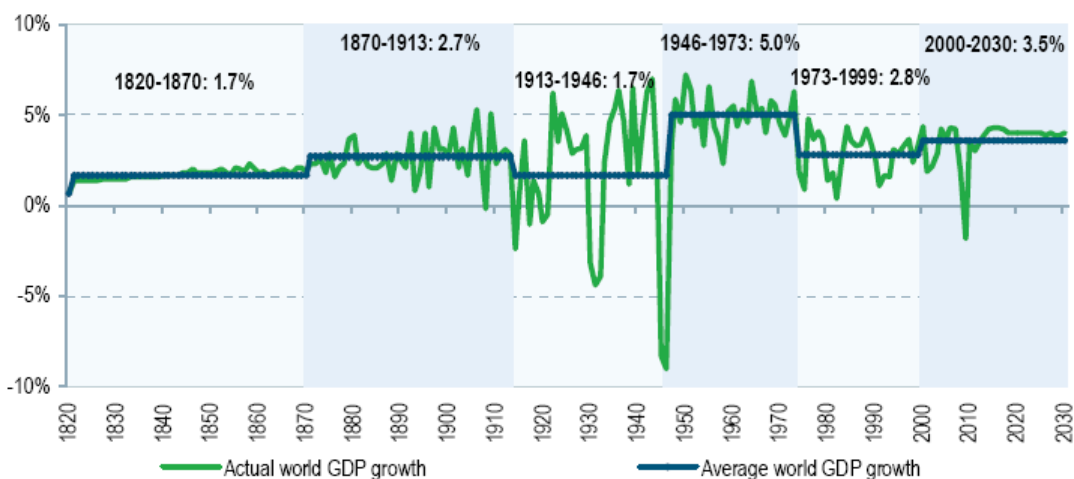

Figura 1: Superciclurile mondiale, calculate după PIB mondial

Sursa: www.standardcharted.com

Studiul susține că unele țări, precum China, India (țările din Occident) vor deveni noile puteri ale creșterii economice mondiale, dacă vor ști să aplice eficient politicile monetare, pentru a evita apariția fenomenului de “bani ieftini”, sau să utilizeze pârghiile financiare în mod eficient, deoarece de resurse inovaționale și umane aceste economii dispun deja. La momentul de față, susțin autorii raportului, deja 1/3 din economia mondială, reprezentată de aceste țări emergente, asigură 2/3 a creșterii economice mondiale.

Printre factorii ce stau la baza creșterii economice, sunt enumerați: ritmul rapid de industrializare și de urbanizare, creșterea masivă a comerțului internațional (se ia în calcul, în special, rolul tot mai mare al exporturilor în PIB), care atrage după sine o creștere a investițiilor atât din partea sectorului privat, cât și a celui public, și, nu în ultimul rând, “transpirația și inovația”, avându-se în vedere munca asiduă (productivitatea) care trebuie depusă, precum și noutatea, creativitatea acestora ș.a.

Cu toate acestea, se susține în continuare ideea de intervenție a statului în economie, prin politicile și măsurile monetare și financiare. Printre altele, se atrage atenția că unul din efectele crizei financiare actuale ar putea fi o politică financiară restrictivă și nejustificată, moment ce poate fi depășit la nivel mondial. Astfel se poate de ajuns la un punct de convergență aplicând unele standarde comune la nivel minim, cum ar fi, de exemplu, în contabilitate, aplicarea de Standarde Internaționale de Contabilitate.

Astfel, acest studiu vine să răstoarne viziunea clasică a orînduirii puterilor economice, mutînd centrul acestora către Occident și deși în el nu sunt epuizate toate posibilitățile de analiză ale piețelor, lasă loc de foarte multe discuții. Însăși autorii susțin în final că principalul element al studiului lor este Timpul, care va demonstra sau nega ipotezele lor.

Bibliografie

1. Standard Charted Bank, *The Super-Cycle Report*, United Kingdom, 15 November 2010
2. Coșea Mircea, *Curs de economie*, Ed. Tribuna Economică, București, 2003 p.210